

Så möter du GDPR och den nya AI-förordningen

Johan Sundberg & Fredrik Eråker
29 april 2025

Kort om oss

Johan Sundberg
Advokat / Partner

Fredrik Eråker
Advokat / Senior Associate

Agenda

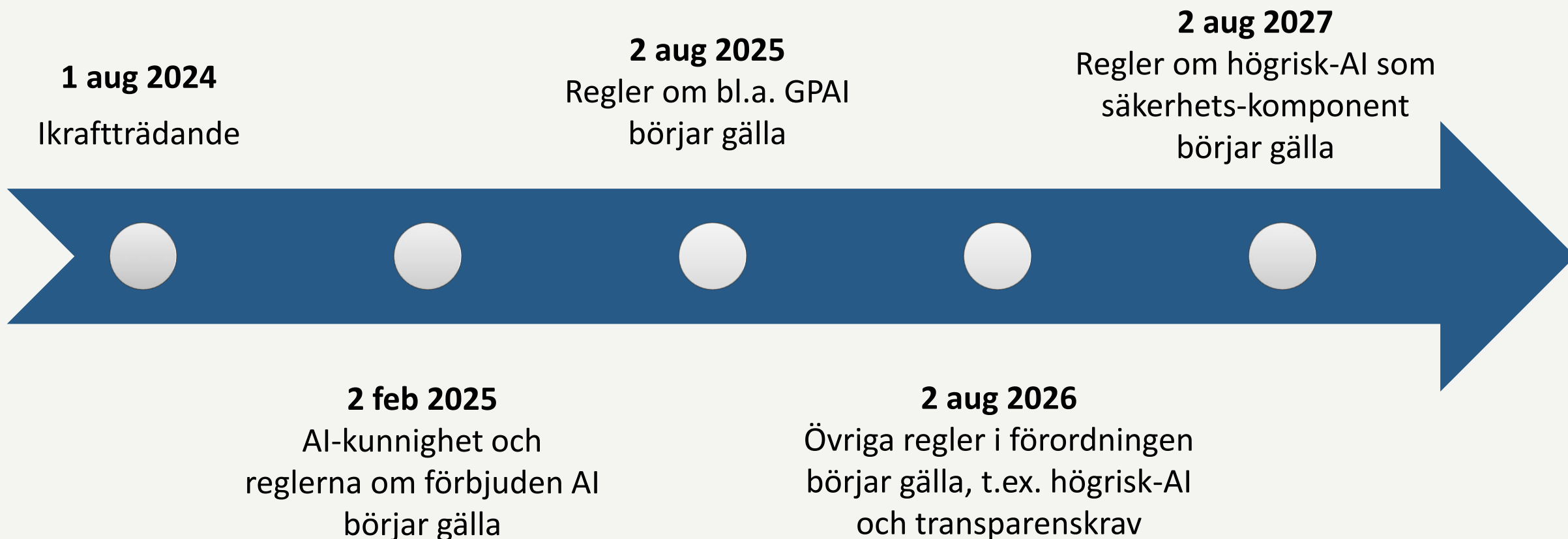
AI-förordningen – vad är status?

Varför en AI-förordning och vem omfattas?

Skyldigheter och krav

Förhållandet till GDPR

Reglerna i AI-förordningen börjar tillämpas i faser

Syftet med AI-förordningen

Syftet med AI-förordningen är att **enhetligt** reglera användningen av **AI-system** och särskilt begränsa användningen av AI-system för vissa syften som innebär risker.

AI-förordningen erkänner såväl **möjligheterna** som **riskerna** med användningen av AI-system.

Definitionen av AI-system

Artikel 3.1 i AI-förordningen:

”Ett **maskinbaserat** system som är utformat för att fungera med varierande grad av **autonomi** och som kan uppvisa anpassningsförmåga efter införande och som, för uttryckliga eller underförstådda mål, **drar slutsatser** härledda från den indata det tar emot, om hur utdata såsom förutsägelser, innehåll, rekommendationer eller beslut som kan påverka fysiska eller virtuella miljöer ska genereras.”

Se även EU-kommissionens vägledning (*Guidelines on the Definition of an artificial system established by AI Act*).

AI-modell och AI-system

AI-modell

Är en matematisk eller statistisk representation (modell) för ett specifikt problem skapad från träningsdata.

Exempel: GPT-4o eller DALL·E 3

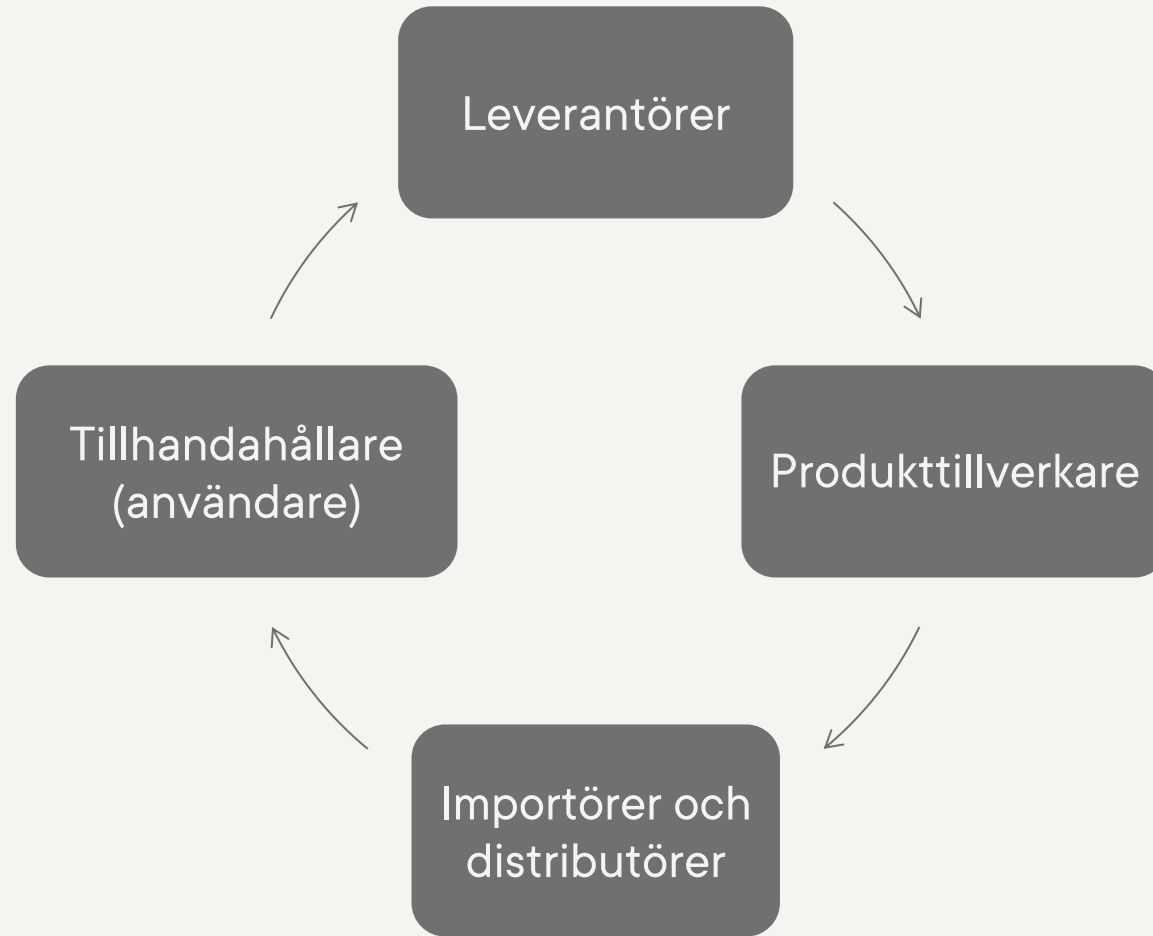
AI-system

Tillämpning av en AI-modell som kan dra slutsatser härledda från indata i form av till exempel förutsägelser, innehåll, rekommendationer etc. Exempel: ChatGPT

Endast AI-modeller för allmänna ändamål regleras direkt i AI-förordningen.

Vissa AI-system regleras i AI-förordningen.

Vilka omfattas av AI-förordningen?

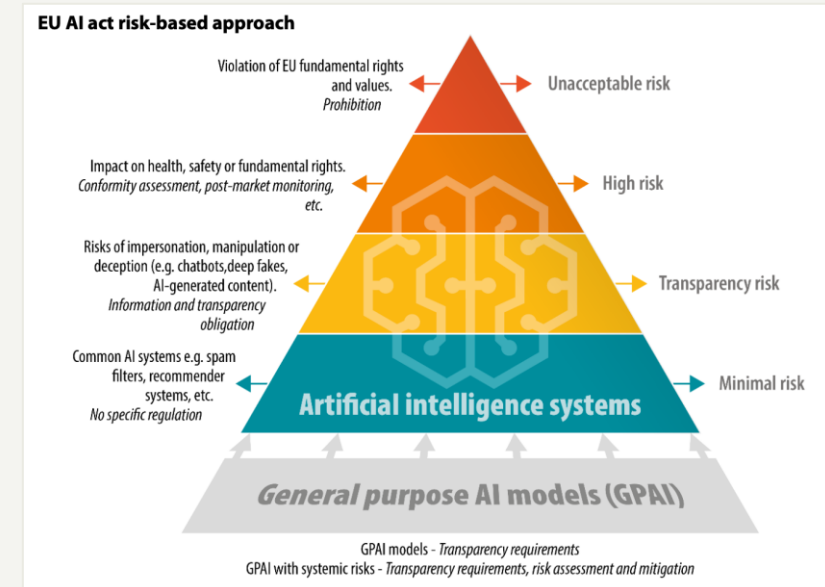
⚠
*Extraterritoriellt
tillämpningsområde*

AI-förordningen intar ett riskbaserat angreppssätt

AI-förordningen intar ett riskbaserat angreppssätt baserat på tre risknivåer:

- AI-system som inbegriper **oacceptabla risker** och därmed är förbjudna.
- AI-system som inbegriper **hög risk** och som därmed är föremål för särskilda regler.
- AI-system som inte inbegriper en hög risk (**begränsad risk**).

Även särskilda regler för **grundmodeller**, benämnt *general-purpose AI systems* (GPAI) i förordningen.

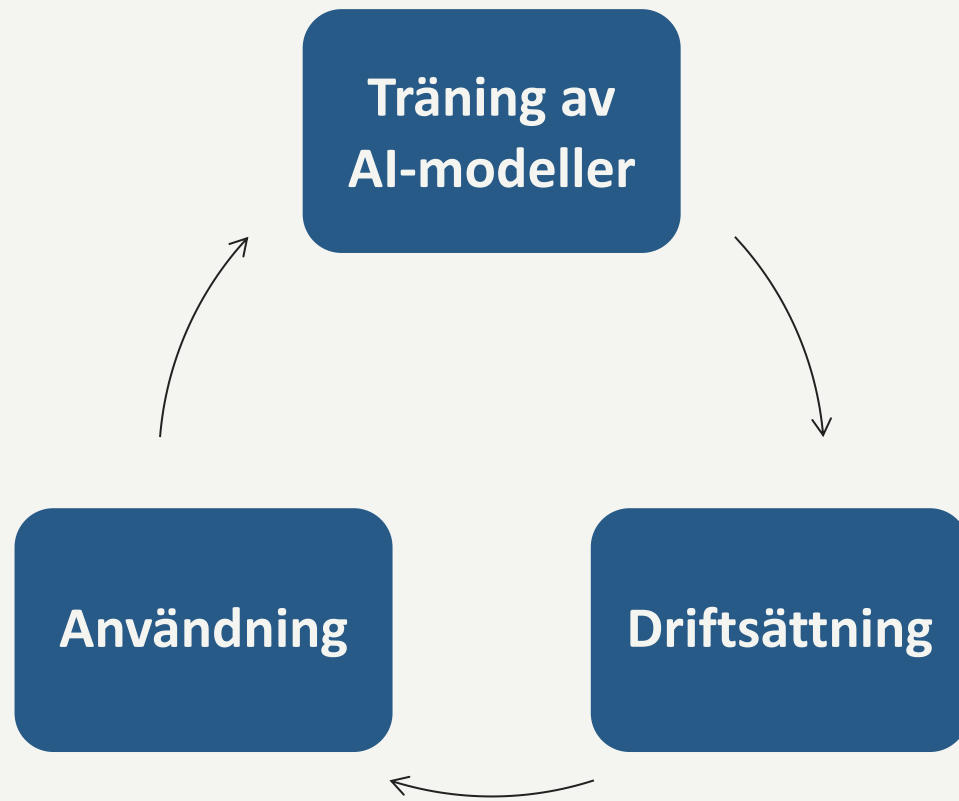

Lästips: EU-kommissionens vägledning om förbjuden AI (*Guidelines on prohibited AI practices*)

AI-system som inbegriper en **begränsad risk** är i princip oreglerade i AI-förordningen

GDPR gäller vid behandling av personuppgifter i ett AI-systems alla faser

⚠
Träning av AI-modeller med hjälp av personuppgifter insamlade från Internet är en omdebatterad fråga.

Något om förhållandet mellan AI-förordningen och GDPR

Reglerna i GDPR gäller så snart ett AI-system **hanterar personuppgifter**. GDPR är **teknikneutral**. Men GDPR nämns också i AI-förordningen på flera ställen, några exempel:

- **Artikel 2.7:** AI-förordningen ska inte påverka tillämpningen av GDPR.
- **Artikel 3:** Definitioner i GDPR (till exempel personuppgift) har samma betydelse i AI-förordningen.
- **Artikel 10.5:** Rättslig grund för att behandla känsliga personuppgifter för att träna AI-system i syfte att undvika bias.
- **Artikel 26.9 och 27.4:** Hänvisningar till reglerna om konsekvensbedömningar (DPIA) enligt GDPR, till exempel vid genomförande av bedömning om påverkan på grundläggande rättigheter (FRIA).
- **Bilaga V:** I EU-försäkran om överensstämmelse ska en förklaring om att AI-systemet uppfyller kraven i GDPR inkluderas.

Krav på konsekvensbedömning (DPIA)

- Krav på att genomföra konsekvensbedömning för behandlingar av personuppgifter som sannolikt kan medföra en **hög risk** för berörda individers fri- och rättigheter.
- Användning av AI-system utgör **användning av ny teknik** vid bedömningen om en konsekvensbedömning måste genomföras.
- **Syftet** med en konsekvensbedömning är att identifiera risker ur ett dataskyddsperspektiv, bestämma riskernas allvarlighet och sannolikt, samt identifiera åtgärder för att mitigera eller avhjälpa riskerna.

Förteckning över när en konsekvensbedömning ska göras enligt artikel 35(4)

Utöver de situationer som anges i artikel 35.3, och med beaktande av undantaget i artikel 35.10, ska en konsekvensbedömning avseende dataskydd göras om den planerade behandlingen uppfyller minst följande kriterier:

1. utvärderar eller poängsätter människor, till exempel genom att erbjuda genetiska tester till konsumenter för att bedöma deras risker för sjukdomar, ett kreditupplysningsföretag eller företag som profilerar internetanvändare
2. behandlar personuppgifter i syfte att fatta automatiserade beslut som har rättsliga följder eller liknande betydande följder för den registrerade
3. systematiskt övervakar människor, till exempel genom kameraövervakning av en allmän plats eller genom att samla in personuppgifter från internetanvändning i offentliga miljöer
4. behandlar känsliga personuppgifter enligt artikel 9² eller uppgifter som är av mycket personlig karaktär, till exempel ett sjukhus som lagrar patientjournaler, ett företag som samlar in lokaliseringuppgifter eller en bank som hanterar finansiella uppgifter
5. behandlar personuppgifter i stor omfattning
6. kombinerar personuppgifter från två eller flera behandlingar på ett sätt som avviker från vad de registrerade rimligen kunnat förvänta sig, till exempel när man samkör register
7. behandlar personuppgifter om personer som av något skäl befinner sig i ett underläge eller i beroendeställning och därför är sårbara, till exempel barn, anställda, asylsökande, äldre och patienter
8. använder ny teknik eller nya organisatoriska lösningar, till exempel en sakernas internet-applikation (Internet of things, IoT)
9. behandlar personuppgifter i syfte att hindra registrerade från att få tillgång till en tjänst eller ingå ett avtal, till exempel när en bank granskar sina kunder mot en databas för kreditupplysning för att besluta om de ska erbjudas lån.

Att utföra en konsekvensbedömning är obligatoriskt endast om behandlingen "sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter" (artikel 35.1, illustrerat av artikel 35.3 och kompletterat av artikel 35.4) En

² Med känsliga uppgifter avses enligt artikel 9 bland annat biometrisk data som behandlas för att entydigt identifiera en fysisk person.

AI-system som beslutstöd och automatiserat beslutsfattande

- GDPR innehåller särskilda regler om så kallat **automatiserat beslutsfattande** som har rättsliga följder eller på liknande sätt i betydande grad påverkar individen.
- Utgångspunkten är ett **förbud** mot sådant automatiserat beslutsfattande, men det finns **undantag**, inklusive om det är nödvändigt för ett avtal mellan individen och den personuppgiftsansvarige, eller om det finns särskilt stöd i lag eller om individen lämnar sitt uttryckliga samtycke.
- Av EU-domstolens praxis framgår att vad som utgör ett **”beslut” ska tolkas brett** (se C-634/21 *Shufa Holding*).
- Det betyder att **förslag eller bedömningar** som ett AI-system lämnar **skulle kunna utgöra beslut** enligt denna regel i GDPR. Klart är dock att till exempel automatiserad urval genom AI-system av kandidater i samband med rekrytering skulle omfattas.

Personuppgifter och AI – några medskick

1. Definiera verktyget **AI-rättsligt**

2. Gör en **GDPR-analys** baserat på användarfallet (ändamålet), inklusive konsekvensbedömning (DPIA) i förekommande fall

3. Gör en **riskbedömning** av leverantören av verktyget

4. **Riktlinjer** till medarbetare, särskilt för användning av generativa AI-verktyg

5. **Övervaka och utvärdera** verktyget fortlöpande för att upptäcka fel, bias och missvisande resultat

AI och skyddet för personlig integritet

4 september 2025

Som kursdeltagare får du praktiska och strategiska kunskaper om:

- Grundläggande förståelse för den nya AI-förordningen
- Verktyg för att i praktiken kunna följa AI-förordningen
- Förhållandet mellan AI-förordningen, GDPR och annan dataskyddslagstiftning
- Exempelsituationer
- Praktiska råd och tips

Vad tyckte du om dagens webinarium?

**Ta gärna 30 sekunder och svara på utvärderingen!
Efter det besvaras frågor i mån av tid**

Frågor?

**Årets
samhälls-
insats 2025**

 EVENSKA
UTBILDNINGSPRISSET

Tack!

För frågor om BG Institute och våra kurser,
mejla oss på kursinformation@bginstitute.se

**Årets
samhälls-
insats 2025**

SVENSKA
UTBILDNINGSPRISET